

KØGE MUSEUM

NØRREGADE 4, 4600 KØGE TLF: 56 63 42 42 FAX: 56 63 42 32 GIRO 2049600 E-mail: torbjkm@worldonline.dk

Køge d. 16. januar 2004

Køge Kommune
Rådhuset
Torvet
4600 Køge

Att.: Freddy Petersen

Vedr.: Arkæologiske forhold ved Skandinavisk Transportcenter – Køge, etape II

Efter anmodning fra Køge Kommune gennemførte Køge Museum i november 2003 en arkæologisk forundersøgelse i forbindelse med en planlagt godsterminal i tilknytning til Skandinavisk Transportcenter – Køge.

Der vedlægges et regnskab for undersøgelsen. Regning udgør 33.801,80 kr. og omfatter ikke maskinudgifter. Udgifterne til maskinhjælp udgør ifølge oplysninger fra M. J. Eriksson A/S i alt excl. moms 48.990 kr. De samlede udgifter udgør således 82.791,80 kr. (excl. moms på maskinhjælp) for den arkæologiske forundersøgelse.

I forbindelse med prøvegravningen fremkom der arkæologiske levn adskillige steder. Eksempelvis kan nævnes store bopladsgruber med keramik fra yngre bronzealder, et område med gruber fra yngre rom. jernalder, men hvor der ikke fremkom stolpehuller. I et område udgravedes en enligtgiggende bygningskonstruktion uden daterende fund, men som på andre bebyggelser i Køgeområdet er dateret til ældre romersk /yngre romersk jernalder.

Lokaliteterne er vurderet til ikke at bidrage med væsentlig ny viden og skal derfor ikke efter museets vurdering undersøges yderligere. Dette gælder også et stolpehegnsforløb, som i forbindelse med prøvegravningen blev fuldstændigt frilagt.

På to andre lokaliteter finder museet, at de arkæologiske levn kan bidrage med væsentlig ny viden og vil dermed være beskyttet af museumslovens § 27.

Øleskærs Agre (KOM 2186).

Stedet er beliggende nordligst i planområdet (Afsat på vedlagte kortkopi).

I søgegrøfterne fremkom der spor efter huse i form af stolpehuller samt gruber med keramik fra y. rom./æ. germ. jernalder. Der kunne erkendes huse på pladsen.

I forbindelse med prøvegravningen blev der kun udlagt få søgegrøfter (grøft 8 og 7a) på pladsen, der er klart afgrænset af et moseområde med tørveaflejring mod syd og nordvest samt en lavning mod syd.

Begrundelse for udgravning: En undersøgelse af bebyggelsen vil give særdeles vigtige informationer om jernalderens bebyggelsesstruktur både lokalt og regionalt, da der i forbindelse med etableringen af Transportcenteret tidligere er udgravet flere bebyggelser samt gravpladser fra samme periode. Med undersøgelsen opnås et indblik i afstanden mellem mindre jernalderlandsbyer og de enkeltliggende gårde samt i deres bygningstradition og udvikling.

KØGE MUSEUM

NØRREGADE 4, 4600 KØGE TLF: 56 63 42 42 FAX: 56 63 42 32 GIRO 2049600 E-mail: torbjkm@worldonline.dk

Areal: 7000 m²

Budget: 330.375,00 kr.

Budgettet er godkendt af Kulturarvsstyrelsen (Kopi vedlagt).

Ølsemagle Vest (KØM 2183)

Området er beliggende syd for jernbaneoverkørslen på Ølsemaglevej. (afsat på vedlagte kortkopi) Området rummer bebyggelsesspor fra både vikingetid og yngre jernalder. Der kan erkendes huse i området bl. a. mindst 2 grubehuse. Der fremkom desuden en enkelt urnegrav på stedet, samt en større stensamling med en kerne af større sten delvis omgivet af mindre håndstore sten. Det blev ikke med sikkerhed konstateret, om det var en grav, men stensamlingen var nedlagt i en nedgravning, som med stor sandsynlighed er fra oldtiden. Bebyggelsesspor i form af stolpehuller og gruber er mest talrige i den østlige del i retning mod Ølsemagle.

Begrundelse for udgravning: Bebyggelsen er sandsynligvis forløberen for det nuværende Ølsemagle. I lavningen nord for pladsen er der adskillige fund af smykker fra både yngre jernalder og vikingetid. Museet finder det vigtigt at få belyst Ølsemagles alder, da landsbyen i de skriftlige kilder har stået lidt i skyggen af nabobyen Højelse. Det er desuden af betydning at få undersøgt vikingetidsbebyggelsen. I Køge-området er der kun undersøgt dele af to vikingetidspladser, begge på Stevns, hvoraf den ene bebyggelse er præget af et aristokratisk miljø.

Det er derfor vigtigt at få undersøgt en vikingetidsbebyggelse på "Heden" (trekanten mellem Roskilde, København og Køge).

Det er ligeledes væsentligt at få klarlagt jernalderbebyggelsens struktur og alder set i lyset af de mange gårde og bebyggelser med tilhørende gravpladser, som i forvejen er udgravet i området. En undersøgelse vil desuden som "bifangst" kortlægge, om der på stedet er flere gravurner og om gravene hører til en yngre bronzealdergård udgravet tidligere et par hundrede meter mod syd.

Areal: 7.500 m²

Budget: 363.000,00 kr.

Budgettet er godkendt af Kulturarvsstyrelsen. (Kopi vedlagt).

Med venlig hilsen

KØGE MUSEUM

Svend Åge Tornbjerg